

Metodický pokyn

Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 19/2022, ktorým sa stanovuje mechanizmus úpravy ceny v dôsledku zmien nákladov pri projektoch opravy a údržby, výstavby, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb a budov

Článok 1

(1) Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vydáva tento metodický pokyn s cieľom stanoviť transparentný mechanizmus úpravy cien v rámci zmluvných podmienok pri projektoch opravy a údržby, výstavby, modernizácie a rekonštrukcie inžinierskych stavieb¹ a budov (ďalej len „stavba“), zákaziek, ktoré boli zadané podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, u ktorých ešte neuplynula lehota na predkladanie ponúk, a v prípade verejných obstarávaní (ďalej len „súťaž“), ktoré ešte len budú vyhlásené.

(2) Metodický pokyn je určený organizačným útvarom úradu, ktorým je ministerstvo a právnickým osobám v zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva (rozpočtové organizácie, obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou štátu a štátne podnikateľské organizácie), ktoré sú financované úplne alebo čiastočne z verejných prostriedkov, a ktoré zabezpečujú prípravu a realizáciu dopravných stavieb financovaných z verejných prostriedkov².

Článok 2

(1) Podľa metodického pokynu sú verejní obstarávatelia a obstarávatelia (ďalej len „obstarávateľ“)³ povinní uplatňovať mechanizmus na úpravu ceny v dôsledku zmien nákladov na realizáciu (ďalej len „mechanizmus indexácie“) pri všetkých obstarávaných stavbách v zmysle Článku 1, ods. 1, bez ohľadu na predpokladanú dobu výstavby.

(2) K prvému uplatneniu mechanizmu indexácie dochádza najskôr po 2 (dvoch) kvartáloch nasledujúcich po kvartáli, v ktorom uplynula lehota na predkladanie ponúk do súťaže na zhotovenie stavby.

(3) Základným predpokladom pre uplatnenie mechanizmu indexácie je pre zhotoviteľa stavby dodržiavanie zmluvne stanoveného a odsúhlaseného harmonogramu výstavby stavby vrátane lehôt výstavby. Pre aplikáciu mechanizmu indexácie je rozhodujúcim obdobím kvartál, pričom:

- a) referenčným obdobím (označené ako obdobie „ t_0 “) je kvartál, do ktorého spadá kalendárny deň, v ktorý uplynula lehota na predkladanie ponúk do súťaže na zhotovenie stavby;
- b) rozhodujúcim obdobím (označené ako obdobie „ t “), je obdobie (kvartál), za ktoré si zhotoviteľ stavby uplatňuje indexáciu.

¹ § 43a, ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

² §2 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

³ §7 – 9 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

(4) V prípade, ak pri realizácii stavby nedôjde k predĺženiu lehoty výstavby, pre mechanizmus indexácie sa použije referenčné obdobie a rozhodujúce obdobie podľa Článku 2, ods. 3 tohto metodického pokynu.

(5) V prípade, ak pri realizácii stavby dôjde k predĺženiu lehoty výstavby alebo zmene harmonogramu v čase podpisu zmluvy o dielo, na základe udalostí, ktoré preukázateľne zo strany zhotoviteľa nebolo možné vopred predpokladať a zároveň zhotoviteľ vykonal všetky adekvátne úkony k zabráneniu predĺženia lehoty výstavby, pre mechanizmus indexácie sa použije referenčné obdobie a rozhodujúce obdobie podľa Článku 2, ods. 3 tohto metodického pokynu.

(6) V prípade, ak pri realizácii stavby dôjde k predĺženiu zmluvnej lehoty výstavby z dôvodov na strane zhotoviteľa, pre mechanizmus indexácie za práce realizované po pôvodnej lehote výstavby bude rozhodujúcim obdobím kvartál pôvodnej lehoty výstavby.

(7) V stanovenom vzorci pre výpočet indexácie, podľa odseku 10 tohto článku, je fixná časť nákladov realizovanej stavby, ktoré nepodliehajú indexácii, stanovená vo výške 10 % a hodnota nákladov, ktorá podlieha indexácii, je stanovená vo výške 90 % z celkovej realizovanej stavby. Zdrojmi vstupov pre výpočet násobiteľa úpravy (koeficientu zmeny) pre mechanizmus indexácie sú ukazovatele Harmonizované indexy spotrebiteľských cien (priemer roka 2015=100) - mesačne [sp0017ms], Priemerné ceny pohonných látok v SR - mesačne [sp0202ms], a Indexy cien stavebných prác a materiálov (2015=100) - štvrťročne [sp2063qs], ktoré sú publikované Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho webovom sídle www.statistics.sk.

(8) Vykazované mesačné hodnoty ukazovateľov Harmonizované indexy spotrebiteľských cien (priemer roka 2015=100) - mesačne [sp0017ms] – Spotrebiteľské ceny úhrnom a Priemerné ceny pohonných látok v SR - mesačne [sp0202ms] – Motorová nafta, je potrebné previesť na obdobie kvartál pre obdobia t_0 a t tak, že sa vypočíta aritmetický priemer vykazovaných hodnôt za 3 relevantné mesiace prislúchajúce k obdobiu t_0 a t . Vypočítané aritmetické priemery sa matematicky zaokrúhľujú na 3 desatinné miesta. Hodnota použitá z ukazovateľa Indexy cien stavebných prác a materiálov (2015=100) - štvrťročne [sp2063qs] – Indexy stavebných materiálov (výrobné ceny) je už uvádzaná za štvrťrok a má povahu indexu k základnému obdobiu priemer roka 2015, t.j. index priemer 2015=100. Podiely každého z 3 (troch) ukazovateľov sa matematicky zaokrúhľujú na 3 desatinné miesta.

(9) Výsledná hodnota násobiteľa úpravy môže dosahovať hodnoty:

- Hodnota násobiteľa úpravy (koeficientu zmeny) väčšia ako číslo 1 znamená dodatočné finančné nároky.
- Hodnota násobiteľa úpravy (koeficientu zmeny) nižšia ako číslo 1 znamená zníženie finančných nárokov.
- Hodnota násobiteľa úpravy (koeficientu zmeny) rovná číslu 1 je hodnotou bez zmeny vo finančných nárokoch.

(10) Vzorec pre výpočet indexácie je nasledovný:

$$P_t = 0,10 + 0,20 * \left(\frac{HICP_t}{HICP_{t_0}} \right) + 0,08 * \left(\frac{D_t}{D_{t_0}} \right) + 0,62 * \left(\frac{CMI_t}{CMI_{t_0}} \right)$$

Kde:

- P_t : násobiteľ úpravy (koeficient zmeny), ktorý bude použitý pre odhadnutú zmluvnú hodnotu vykonanú za obdobie „ t “, pričom týmto obdobím je kvartál. Hodnota násobiteľa úpravy sa zaokrúhľuje matematicky na 3 desatinné miesta.
- t : ukončený kvartál (koncový) je rozhodujúce obdobie, za ktoré uchádzač uplatňuje indexáciu.
- t_0 : referenčné obdobie, kvartál do ktorého spadá kalendárny deň, v ktorý uplynula lehota na predkladanie ponúk do súťaže na zhotovenie stavby.
- $0,10$: pevný koeficient 10 %, ktorý reprezentuje časť nákladov na stavebné činnosti a stavby, ktoré nepodliehajú indexácii.
- $0,20$: koeficient 20 %, ktorý predstavuje časť nákladov za realizované stavebné činnosti a stavby, ktoré podliehajú indexácii, a reprezentuje zmenu osobných nákladov resp. nákladov na pracovnú silu.
- $HICP$: ukazovateľ Harmonizované indexy spotrebiteľských cien (priemer roka 2015=100) - mesačne [sp0017ms] – Spotrebiteľské ceny úhrnom– (Harmonized indices of consumer prices) na Slovensku publikovaný Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho internetovej stránke www.statistics.sk.
- $HICP_t$: hodnota ukazovateľa Harmonizované indexy spotrebiteľských cien (priemer roka 2015=100) – mesačne [sp0017ms] – Spotrebiteľské ceny úhrnom – prepočítaná za kvartál, v období „ t “.
- $HICP_{t_0}$: hodnota ukazovateľa Harmonizované indexy spotrebiteľských cien (priemer roka 2015=100) – mesačne [sp0017ms] – Spotrebiteľské ceny úhrnom– za referenčné obdobie (kvartál) v období „ t_0 “, t. j. kvartál, v ktorý uplynula lehota na predkladanie ponúk do súťaže na zhotovenie stavby.
- $0,08$: koeficient 8 %, ktorý predstavuje časť nákladov za realizované stavebné činnosti a stavby, ktoré podliehajú cenovej úprave a reprezentuje zmenu cien pohonných hmôt (motorovej nafty).
- D : ukazovateľ Priemerné ceny pohonných látok v SR (Motorová nafta) – mesačne [sp0202ms] prepočítaný za kvartál, publikovaný Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho internetovej stránke www.statistics.sk.
- D_t : hodnota ukazovateľa Priemerné ceny pohonných látok v SR (Motorová nafta) – mesačne [sp0202ms] prepočítaná za kvartál, v období „ t “
- D_{t_0} : hodnota ukazovateľa Priemerné ceny pohonných látok v SR (Motorová nafta) – mesačne [sp0202ms] prepočítaná za kvartál, v období „ t_0 “, t. j. kvartál, v ktorý uplynula lehota na predkladanie ponúk do súťaže na zhotovenie stavby.
- $0,62$: koeficient 62 %, ktorý predstavuje časť nákladov za realizované stavebné činnosti a stavby, ktoré podliehajú cenovej úprave a reprezentuje zmenu nákladov cien materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve SR.
- CMI : ukazovateľ Indexy cien stavebných prác a materiálov (2015=100) – štvrťročne [sp2063qs] – Indexy stavebných materiálov (výrobné ceny) (Price indices of constructions works and materials) za štvrťrok, ktorý je publikovaný

Štatistickým úradom Slovenskej republiky na jeho internetovej stránke www.statistics.sk.

CMI_t : hodnota ukazovateľa Indexy cien stavebných prác a materiálov (2015=100) – štvrťročne [sp2063qs] – Indexy stavebných materiálov (výrobné ceny) v období „ t “.

CMI_{t_0} : hodnota ukazovateľa Indexy cien stavebných prác a materiálov (2015=100) – štvrťročne [sp2063qs] – Indexy stavebných materiálov (výrobné ceny) v období „ t_0 “.